

Постановлением Совета Министров и Национального банка Республики Беларусь от 15.12.2015 № 1043/20 утверждено Положение о порядке введения в действие на территории Республики Беларусь МСФО и их Разъяснений, принимаемых Фондом Международных стандартов финансовой отчетности, согласно которому установлен порядок введения в действие на территории республики в качестве технических нормативных правовых актов МСФО и их Разъяснений, принимаемых Фондом МСФО.

С 1 января 2017 года согласно постановлению Совета Министров и Национального банка Республики Беларусь от 19.08.2016 № 657/20 в качестве технических нормативных правовых актов на территории Беларуси введены: 42 международных стандартов финансовой отчетности и 26 Разъяснений (интерпретаций), а с принятием указанными органами постановления от 30.12.2016 № 119/35 было введено еще два стандарта.

В практике хозяйственной деятельности встречаются операции, по которым нет специальных стандартов. Поэтому возникла необходимость интерпретации (разъяснений), которые обеспечивают применение существующих стандартов и имеют практическую значимость.

Учитывая, что введение новых, а также усовершенствование действующих международных стандартов происходит на постоянной основе, ожидается, что подобные постановления станут нормой для Республики Беларусь.

В Республике Беларусь осуществляется постоянная работа по сближению норм национального законодательства с международными стандартами.

Для внедрения МСФО в практику других общественно значимых организаций Министерством финансов разрабатываются Национальные стандарты бухгалтерского учета (НСБУ), требования которых максимально приближены к МСФО.

Так, НСБУ № 80 «Учетная политика организации, изменения в учетных оценках, ошибки» разработан на основе МСФО (IAS) 8 «Учетная политика, изменения в учетных оценках, ошибки», НСБУ № 69 «Влияние изменений валютных курсов» — на основе МСФО (IAS) 21 «Влияние изменений валютных курсов», НСБУ № 46 «Консолидированная бухгалтерская отчетность» — на основе МСФО (IFRS) 10 «Консолидированная бухгалтерская отчетность», НСБУ № 104 «Индивидуальная бухгалтерская отчетность» — на основе МСФО (IAS) 1 «Представление финансовой отчетности» [2].

По нашему мнению, для развития отечественной методологии бухгалтерского учета на качественно новом уровне, где процесс ведения бухгалтерского учета перестанет заслонять результат — получение достоверной финансовой отчетности, понятной инвесторам, менеджерам и используемой для принятия управленческих решений, в Республике Беларусь необходимо и в дальнейшем проводить целенаправленную работу по гармонизации национальных стандартов ведения бухгалтерского учета и сопоставимости финансовой отчетности согласно концепции МСФО.

Список использованных источников: 1. *О бухгалтерском учете и отчетности* [Электронный ресурс] : Закон Респ. Беларусь: от 12 июня 2013 г. №57-3 с изм. и доп. от 04.06.2015 №268-3 // Консультант Плюс: Беларусь / ООО «Юрспектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017. 2. *Рубаник А. МСФО: обязанность организаций или возможность общаться с инвесторами на одном языке* / А. Рубаник, А. Сидоренкова // *Моя бухгалтерия. Сельское хозяйство.* – 2017. – № 3 (123). – С. 19–24.

УДК 657

Н. Я. Стефанович, старший викладач кафедри обліку, аудиту і оподаткування

Я. В. Янкович, магістр

Херсонський національний технічний університет, м. Херсон, Україна

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ключові слова: фінансова звітність, якісні характеристики, концептуальна основа.

Фінансова звітність повинна правдиво відображати фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки підприємства. Якісні характеристики фінансової звітності визначають ступінь її корисності, що проявляється під час формування та використання звітної інформації.

Метою дослідження є систематизація якісних характеристик фінансової звітності.

В Україні склад і зміст якісних характеристик фінансової звітності затверджені законодавчо – НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1].

Дохідливість – це якість інформації, яка дає можливість користувачам сприймати її значення. Однак з цього не випливає, що користувачі зможуть правильно зрозуміти зміст фінансових звітів без необхідних базових знань у галузі бізнесу, економіки та бухгалтерського обліку.

Доречність характеризує здатність інформації впливати на рішення, що приймаються зовнішніми і внутрішніми користувачами на її основі. Доречність інформації визначається її суттєвістю, своєчасністю та можливістю використання для прогнозування.

Достовірність інформації означає, що вона не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності.

Зіставність інформації характеризує можливість користувачів порівнювати фінансові звіти підприємства за різні періоди та фінансові звіти різних підприємств. Передумовою зіставності є наведення відповідної інформації попереднього періоду та розкриття інформації про облікову політику та її зміни.

Концептуальна основа фінансової звітності [2] якісні характеристики фінансової звітності поділяє на основоположні – доречність, суттєвість і правдиве подання інформації, та посилювальні, які збільшують корисність інформації, яка є доречною та правдивою. Посилювальними якісними характеристиками є зіставність, можливість перевірки, вчасність та зрозумілість.

Не прописаними в національному законодавстві якісними характеристиками є можливість перевірки та зрозумілість. Можливість перевірки означає, що різні проінформовані та незалежні спостерігачі можуть досягти консенсусу, хоча і необов'язково повної згоди, щодо того, що конкретний опис є правдивим поданням. Кількісно визначена інформація – не єдина оцінка, яка може бути перевірена. Багато можливих величин та відповідні ймовірності також можна перевірити.[2]

Зрозумілість досягається класифікацією, охарактеризуванням та поданням інформації ясно і стисло.

Цінним для розуміння якісних характеристик є описаний в Концептуальній основі процес їх застосування:

- 1) ідентифікувати економічне явище, яке потенційно може бути корисним для користувачів фінансової інформації;
- 2) ідентифікувати тип інформації про це явище, яка була б найдоречнішою, якщо вона доступна і якщо її можна правдиво подати;
- 3) визначити, чи доступна така інформація та чи можна її правдиво подати.

Враховуючи широке коло якісних характеристик фінансової звітності, в Концептуальній основі визначені вартісні обмеження щодо їх досягнення. Сутність вартісного обмеження полягає у досягненні необхідного співвідношення між вигодами від отриманої інформації та понесеними на її отримання витратами. Це не означає, що оцінки витрат та вигід завжди виправдовують однакові вимоги до звітності для всіх суб'єктів господарювання. Відмінності можуть бути доречними через різні розміри суб'єктів господарювання, різні способи мобілізації капіталу (публічний чи приватний), різні потреби користувачів або інші чинники.

В. А. Кулик [3] до якісних характеристик фінансової звітності відносить адресність та публічність. Складання фінансової звітності за регламентованими формами та можливість деталізації її інформації за вимогами конкретних груп користувачів зумовлює адресність фінансової звітності.

Л. В. Шкуліпа [4] для розширення соціальної змістовності в національних стандартах бухгалтерського обліку до існуючих якісних характеристик фінансової звітності пропонує додати соціальність, що гарантує правдивість, нейтральність та повноту відображення всіх показників, які стосуються виключно економічного захисту соціальної складової суб'єкта господарювання. Запропонована якісна характеристика фінансової звітності, на думку автора, спрямована на покращання змісту фінансової звітності, а не процедури подання, допомо-

же поєднати ті якісні характеристики, що за рекомендацією міжнародних стандартів не внесені до національних, та розширити соціальний зміст інформації у фінансовій звітності.

Вважаємо, що наведена автором пропозиція є апіорним твердженням, оскільки бухгалтерський облік і фінансова звітність явища соціальні.

Склад і зміст затверджених в Україні якісних характеристик фінансової звітності не повною мірою узгоджуються із зазначеними в Концептуальній основі фінансової звітності (2010) та залишаються предметом дискусій науковців.

Список використаних джерел: 1. *НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»*; затверджене наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. 2. *Концептуальна основа фінансової звітності* від 01.09.2010. 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_009/page. 3. *Кулик В. А.* Бухгалтерський баланс: минуле, сучасне, майбутнє : монографія / В. А. Кулик. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2010. – 186 с. 4. *Шкуліпа Л. В.* Соціальність – необхідна якісна характеристика фінансової звітності / Л. В. Шкуліпа // Вісник ЖДТУ. – 2015. – № 4 (74). – С. 88–94.

УДК 657.372

С. Г. Мощенський, аспірант кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу

Науковий керівник: **О. Е. Кузьмінська**, канд. екон. наук, доцент, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

КОЕФІЦІЄНТНИЙ АНАЛІЗ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ключові слова: коефіцієнти ліквідності, коефіцієнти фінансової стійкості, коефіцієнти ділової активності, коефіцієнти рентабельності, коефіцієнти грошового покриття нарахованих доходів та витрат.

Фінансові коефіцієнти відіграють значну роль у прогнозуванні масштабів діяльності та уможливають припущення щодо безперервності діяльності суб'єктів господарювання. Коефіцієнт показує математичне співвідношення між двома величинами. Хоча обчислення коефіцієнта є простою арифметичною операцією, його інтерпретація є більш складною. Для того щоб бути значущим, співвідношення повинно мати економічно суттєвий зв'язок. Наприклад, існує прямий та значний взаємозв'язок між первісною вартістю основних засобів та їх зносом. Відповідно, показник співвідношення зносу до первісної вартості основних засобів також має важливе значення та показує відносний рівень технічного стану основних виробничих засобів. На відміну від цього, не існує очевидного зв'язку між зносом основних засобів і балансовою вартістю поточних фінансових інвестицій.

Коефіцієнти слід інтерпретувати з обережністю, оскільки фактори, що впливають на чисельник, можна також співвіднести з тими, що впливають на знаменник. Немає необхідності обчислювати всі можливі коефіцієнти для аналізу ситуації. Коефіцієнти, як і більшість способів фінансового аналізу, не мають важливого значення відокремлено один від одного. Запровадження фінансових коефіцієнтів як бази обґрунтування формалізованої системи показників для аналізу бухгалтерського балансу зумовлена тим, що інформація про суб'єкт господарювання, що звітує, буде кориснішою, якщо її можна порівняти з подібною інформацією інших суб'єктів господарювання, а також з подібною інформацією про той самий суб'єкт господарювання за інший період або іншу дату. Отже, їх корисно інтерпретувати в порівнянні з (1) коефіцієнтами попередніх періодів, (2) попередньо визначеними середньогалузевими нормативними значеннями коефіцієнтів, а також (3) з коефіцієнтами конкурентів. Мінливість коефіцієнтів протягом часу є настільки ж важливою, як і їх тенденція. Порівнюючи фінансові коефіцієнти, можна отримати досить значний аналітичний матеріал, корисний для оптимізації рішень фінансового характеру щодо конкретного суб'єкта господарювання.

Аналіз коефіцієнтів є одним з найбільш популярних і широко використовуваних інструментів аналізу бухгалтерського балансу. Коефіцієнтний аналіз бухгалтерського балансу ґрунтується на розрахунку рівнів та динаміки відносних показників взаємозв'язків статей ак-